

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1980/600

Karar NO: 1981/59

UZLET : Sıkıyönetim emrine giren personelin, sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olarak veya sıkıyönetim hizmet ve görevleri nin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği ilki.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Alper -az ve 4 Arkadaşı

O L A Y : Yakınması Kemal Özdenir, 15.10.1978 tarihinde Ankara, 'Mürközü'nde i kişinin öldürülmesi olayından dolayı Emniyet Müdürlüğüne götürülmüş, orada sanıklar tarafından 16.10.1978 ile 2.1.1979 tarihleri arasında, suçunu iltzar ettirmek amacıyla işkenceye maruz kaldığını iddia ederek sanıklar hakkında savcılığa şikayette bulunmuş tur. Şikayet üzerine Yenimahalle Cumhuriyet Savcılığı, sanıkların vazifede işkence yapma ve errada sui-uamelede bulunmak suçlarını işlediklerinden bahisle talepname ile Yenimahalle Sorgu Hâkimliği'ne kamu davası açmış, yapılan ilk soruşturma sonunda sorgu hâkimliği'nce, sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 243.ve 245.maddelerine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmasına karar verilmiştir. Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi'nin yetkisizlik kararı üzerine dosya Yenimahalle Ağır Ceza Mahkemesi'ne intikal etmiştir.

Yenimahalle Ağır Ceza Mahkemesi; 24.1.1980 gününde, 1979/92-1980/4 Sayı ile, 1402 sayılı Yasa'nın 2. maddesine göre, sıkıyönetim ilân edilen yerlerde genel güvenlik kuvvetlerine ait görev ve yetkilerin sıkıyönetim komutanlığına geçeceği ve bu kuvvetlerin tüm teşkilatıyla sıkıyönetim komutanlığı emrine geçeceği, 14. maddesine göre de bu personelin sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili veya bu hizmet ve görevlerin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davaların sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmesi belirtilmiş, incen davanın mahkemenin görevi dışında kaldığından bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3. numaralı Askeri Mahkemesi; 30.9.1980 gününde, 1980/1026 sayı ile, suçun 16.10.1978 tarihinde işlendiği, bu tarihte Ankara İlinde henüz sıkıyönetim ilân edilmediği, bu itibarla, polis görevlilerinin sıkıyönetim komutanlığı emrinde olduklarının değiştirilemeyeceği ve davaya bakmanın ağır ceza mahkemesinin görevi ne girdiği kanısıyla görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19.

maddesine göre Mahkemeniz'e başvuruda bulunmuştur.

İÇİŞLERİ VE GEMERKÇİ :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Annet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında,Fethi Üzdural, Y.İsmet Ayer,,eref Bolungüç,Metin Şekerçioğlu,Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yaptığı 16.2.1981 günlü,toplantıda geçici raporör Danıştay Yardımcısı M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerlerinin görevli olduğu yoldaki düşünceleri yazıları orandıktan,toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çaricioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ünder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür :

Buç,16.10.1978 ile 2.1.1979 tarihleri arasında ilân edilmiş,bu arada 26.12.1978 tarihinde Ankara ilinde sıkıyönetim ilân edilmiştir.

Bermekadar süren işlemeye başladığı tarihte sıkıyönetim ilân edilmemiş ise de,son olarak işlendiği tarihte Ankara ili sıkıyönetim kapsamına alındığından,bu tarih nazara alınarak görev sorumlunun 1402 sayılı Yasa'nın 2. ve 14. maddelerinin belirlenen esaslara göre çözümü gerekir.

1402 sayılı Yasa'nın 2. maddesi" Sıkıyönetim altına alınan yerlerde genel güvenlik ve asayişe ilişkin zabıta kuvvetlerine ait görev ve yetkiler sıkıyönetim komutanlığına geçer,zabıta kuvvetleri bütün teşkilatı ile sıkıyönetim komutanının emrine girer -Sıkıyönetim bölgesindeki zabıta kuvvetleri;sıkıyönetim hizmetlerinin yapılmasından dolayı sıkıyönetim komutanlığına, bu hizmetler dışında kalan hizmetlerin yürütülmesinden dolayı ise Adli ve İdari Makamlara karşı sorumludur....., bu şekilde taşınmaktadır.26.12.1978 de Ankara'da ilân edilen sıkıyönetimle birlikte bu ildeki zabıta ait görev ve yetkiler sıkıyönetim komutanlığına geçtiği gibi ,sanıkların görev yaptıkları Ankara Emniyet Müdürlüğü de sıkıyönetim komutanı emrine girmiştir.

Öte yandan yakınıcının 15.10.1978 günü Üsküdar'da iki kızının öldürülme olayına karıştığı,bu olay nedeni ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde idama mahkûm edildiği dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.Şu hale göre yakınıcının ,karıştığı olay nedeni ile 16.10.1978 tarihi ile 2.1.1979 tarihleri arasında ve özellikle bu son tarihte sorguya çekilmesi işlemi,sıkıyönetimle ilgili ve ilişkili bir kamu hizmetidir.Bu hizmetin yerine getirilmesinden dolayı sanıkların sıkıyönetim komutanlığına karşı sorumlu olması 2. maddenin buyruğu gereğidir.

Esas NO: 1980/600

Sıkıyönetim personelinin suçlarında görevlilikkin 1402 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde" Sıkıyönetim Komutanlığı emrine giren personelin sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olarak veya sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davalara bakma görevi,sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir... " hükmü yer almaktadır.26.12.1978 gününden itibaren sıkıyönetim komutanlığı emrine giren sanıkların,yukarıda belirlendiği gibi,sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında işledikleri,güncel zabıta faaliyeti dışında kalan ve sıkıyönetim askerî mahkemesinde mahkum olan yakınıncıyı sorguya çekerken işkence yapma ve suumuamelede bulunma suçlarına ilişkin davaya bakma görevi anılan maddeye göre Askerî Yargı y rine aittir.

Açıklanan nedenlerle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine 16.2.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

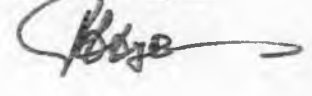
Üye

Fethi Özdural

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Sekercioğlu

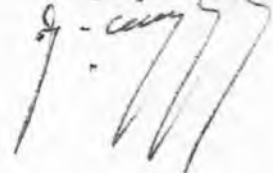
Üye

Servet Tüzün

Üye

Masan Çelikkale

S/K

